Fișă de lucru - Operații cu fracții ordinare - Clasa a V-a

Zajzon Csaba, Școala Gimnazială Gaál Mózes, Baraolt

Definiție. Două(sau mai multe) fracții ordinare se înmulțesc înmulțind numărător cu numărător, numitor cu numitor.

Exemplu:

$$\frac{3}{4} \cdot \frac{10}{9} = \frac{3 \cdot 10}{4 \cdot 9} = \frac{30}{36}^{6} = \frac{5}{6}$$

IMPORTANT: Înainte de a înmulții fracțiile merită să le simplifici:

$$\frac{{}^{1}\cancel{3}}{{}_{2}\cancel{4}} \cdot \frac{\cancel{10}^{5}}{\cancel{3}_{3}} = \frac{1 \cdot 5}{2 \cdot 3} = \frac{5}{6}$$

unde:

$$4:2=2$$

respectiv

$$9:3=3$$

Exersează:

$$1. \quad \frac{15}{4} \cdot \frac{6}{25}$$

$$4. \quad \frac{11}{4} \cdot \frac{6}{22}$$

2.
$$\frac{2}{4} \cdot \frac{9}{15}$$

$$5. \quad \frac{14}{4} \cdot \frac{9}{21}$$

3.
$$\frac{8}{9} \cdot \frac{6}{4}$$

6.
$$\frac{26}{4} \cdot \frac{9}{39}$$

Nu uita că orice număr natural se poate scrie sub formă de fracție ordinară, de ex.

$$3 = \frac{3}{1}, 8 = \frac{8}{1}, \dots$$

Deci: $4 \cdot \frac{5}{3} = \frac{4}{1} \cdot \frac{5}{3} = \frac{20}{3}$

Exersează:

1.
$$10 \cdot \frac{6}{25}$$

4.
$$\frac{1}{4} \cdot 18$$

2.
$$14 \cdot \frac{6}{7}$$

5.
$$\frac{5}{8}$$
·12

3.
$$8 \cdot \frac{9}{4}$$

6.
$$\frac{3}{5} \cdot 15$$

Exersează și mai mult:

1.
$$2\frac{1}{4} \cdot \frac{6}{27}$$

4.
$$\frac{4}{9} \cdot 1\frac{1}{6}$$

2.
$$1\frac{1}{3} \cdot \frac{18}{6}$$

5.
$$3\frac{3}{4} \cdot 1\frac{3}{25}$$

3.
$$3\frac{1}{4} \cdot \frac{12}{26}$$

6.
$$5\frac{1}{4} \cdot 2\frac{2}{7}$$

Nu uita că a simplifica o fracție înseamnă să împarți atât numărătorul cât și numitorul cu același număr natural. Deci numărătorul și/sau numitorul trebuie să fie un număr sau un produs de numere (nu sumă sau diferență de numere):

Exemplu:

Așa nu: $\frac{1+5}{4} \cdot \frac{1}{15}$, deoarece numărul 5 nu este numărător, ci un termen al numărătorului.

$$\frac{1+5}{4} \cdot \frac{1}{15} = \frac{{}^{2} \cancel{6}}{4} \cdot \frac{1}{\cancel{15}_{5}} = \frac{2}{20}^{2} = \frac{1}{10}$$

Așa da:

sau $\frac{1 \cdot 3^{1}}{4} \cdot \frac{1}{15^{3}} = \frac{1}{12}$. În acest caz numărul 5 este un factor al numărătorului.

Exersează:

1.
$$\frac{10+2}{4} \cdot \frac{6}{18}$$

4.
$$\frac{2 \cdot 7}{3 \cdot 8} \cdot \frac{16}{21}$$

2.
$$\frac{14}{10} \cdot \frac{10+5}{21}$$

5.
$$\frac{4+5}{4} \cdot \frac{8}{3.5}$$

$$3. \quad \frac{12+15}{35} \cdot \frac{25}{12+6}$$

6.
$$\frac{38}{20+2} \cdot \frac{11}{3\cdot 19}$$

Exersează, folosind materiile deja studiate:

1.
$$\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3}\right) \cdot \frac{6}{25}$$

4.
$$\left(\frac{3}{4} + \frac{5}{6}\right) \cdot \left(\frac{4}{5} - \frac{2}{10}\right)$$

2.
$$\left(\frac{2}{5} + \frac{1}{10}\right) \cdot \frac{2}{15}$$

5.
$$\left(\frac{1}{8} + \frac{5}{6} - \frac{1}{3}\right) \cdot \frac{28}{15}$$

3.
$$\frac{15}{4} \cdot \left(\frac{5}{9} - \frac{1}{3}\right)$$

6.
$$\left(\frac{1}{9} + 1\frac{7}{12}\right) \cdot \left(2\frac{4}{15} - \frac{3}{10}\right)$$